Nem tetszik nekem ez a dolog

Némi megindultsággal nyugtáztam, hogy idén az állami vezetés szervezi a mezőgazdasági munkát — szívükön viselik egyhetes megpróbáltatásainkat, munkaerkölcsünket, a magyar mezőgazdaság ügyét. Immáron a KISZ nem egyedül „szenved" ezzel a nehézkesen irányítható dolloggal. Örültem, amikor meghallottam, hogy a Hétvezér Tsz és a JATE közti szerződést az egyetem jogtudósai kötik, biztos lehetek hát benne, hogy nem fognak megrövidíteni minket. Külön bizottság alakul a karon, melynek két tanár és egy diák tagja van, köztiszteletben álló emberek, akikre mindenki hallgat. Szóval, úgy tűnt, hogy idén nem lesz semmi baj, dolgozni fogunk és ezzel pénzt keresünk, a lógósok elnyerik méltó büntetésüket, jó kaja lesz, és talán még jó kedvünk is, hiszen minden szép és jól szervezett.

Hétfőn reggel kiugrom az ágyból, kissé álmosan bár, de teli derűs várakozással, magamra szedek öt réteg meleg holmit, úgy nézek ki, mint egy hegyivadász, vagy Scott utolsó útja előtt. Megyünk a buszmegálló felé. Közben már tűnődni kezdünk: vajon miért nem lehetett úgy szervezni az indulást, hogy a buszok egy része a koli elé jöjjön — hiszen a Móra négyszáz lakójából legalább százötvenen jönnek most dolgozni. Kivéve persze azokat, akiket a körzeti vagy az ismerős orvos, indokoltan, vagy szívességből alkalmatlannak nyilvánított egyhetes szabadban végzendő munkára. Futás a kisboltba kaját tankolni, még egy negyed korty pálinkára is futja az apróból. Megjönnek buszaink, volánjuknál angol lordokat megszégyenítően nagyképű és fontoskodó sofőrökkel, akik megvetően nézik toprongyos seregünket és ordítani kezdenek, ha valamihez hozzáérünk. Beszállni persze még nem lehet, mi vacogunk, tanáraink futkosnak, mint megannyi riadt tyúkanyó —nem szégyelünk egymással verekedni, bölcsészek és TTK-sok; gyorsan szétválasztanak tehát.

Körülbelül egyórás tehetetlenkedés után végre elindulunk. A színhelyen egy lovaskocsi, melyen leírhatatlan színű és ízű tea foglal helyet néhány bádogkannában. Később megtudjuk, hogy ezért is levonnak a pénzünkből. Sebaj. Ezenkívül van még néhány barátságtalan bukósisakos lény, akik eligazítják a tanárokat. Ők ezt csendben tűrik. És van két aranyos bácsi, Pali bá és Pista bá, akik csöndesen megmutatják, hogy mit hogyan kell csinálni és segíteni sem átallanak, amikor nem jövök rá rögtön a zsákkötés fortélyára. Megindul a csatárlánc a paprikatábla szélén. Ballagok a zsákkal a sor előtt. Közben morfondírozok: A tsz a paprika mázsájáért 41 forintot fizet. Egy zsákba fér 20—30 kiló paprika, méretétől függően. Tehát kb. 25 vödör paprika leszedésével kerestem 41 forintot. Ezt kicsit sokallom, hiszen nem fejjel lefelé lógva szedem, hanem a hideg földön térdelve-guggolva, egyenként, jól megjegyezve, hogy az egért... nyiakat nem kell leszedni, de a zöldeket igen. Hát nem szellemi munka, annyi szent. De a zsákolás! Az már igen! Ha rájövök, hogy az alapszervezet teljesítményét viszont zsákokban mérik, akkor nem rázom meg a zsákot, hogy beleférjen még ott az a fél vödör, hanem elviszem háromnegyedig telten, úgyse mernek rámszólni az évfolyamtársaim, hogy nincs tele — és mi leszünk a szocialista munkaverseny győztesei, mert sok zsákkal szedtünk. Ha megrázom a zsákot, akkor a másik, trehány zsákos alapszervezetének dolgozom. Persze mégiscsak megrázom. Lehülyéznek. Sebaj.

Ebédidő. Egyszerre megyünk, így többet kell sorbaállni. Az ebédért 14 forintot vonnak le. A heti menü a következő: marhapörkölt, pásztortarhonya (nagyon rossz), paprikáskrumpli, székelygulyás, sertéspörkölt. Ezek átlagos ára bármely szegedi kiskocsmában 12 forint. Itt talán azért kerül többe, mert kisebbek az adagok. Ebédünket egy sátorban fogyasztjuk el, melyet a teljesen üres ÁFÉSZ kisvendéglő oldalához ragasztottak. Talán, hogy ne piszkoljunk bent. Sebaj. Délután jobban megy a munka, maroknyi, ámde lelkes csapatunk 84 zsákkal teljesít. Hazafelé megint szorongunk, mert a tsz saját felelősségére vállalta az állva utaztatás kockázatát, hogy kevesebb buszt kelljen fizetnie. Emelt hangú vitát folytatunk a tsz jogászával arról, hogy a napi 110 kilométerbe hogy nem fér bele az az egy, ami a Hősök kapuja és a Móra között van. Csak másnap győztünk, szerdától kijön a busz. A bácsikkal folytatott beszélgetésből megtudjuk, hogy a zsákosok nem kapnak külön semmit. Ez azért jó, mert így minden zsákoló ember az alapszervezete teljesítményét rontja. Amikor a barátságtalan bukósisakosoknál rákérdezünk a dologra, emelt fővel közlik, hogy ez nem volt külön rögzítve a szerződésben. Amit egyetemünk jogtudósai a tsz jogászával kötöttek, hogy a tsz jogásza tudja, hogy hogyan zajlik le egy paprikaszüret, és mennyit lehet rajta spórolni.

Még a keddi nap örömeihez tartozik az is, hogy a TTK egyik rokonszenves oktatója fényképezőgéppel jelent meg a diákság között. Mint kiderült, azért, hogy majd fényképekkel tudja dokumentálni, amint a TTK-sok dolgoznak inukszakadtáig, s a bölcsészek pedig ülnek. Miután a törvényesen biztosított tízórai szünetet mindenki belátása szerint időzíti, ilyen fényképet könnyűszerrel lehet készíteni. Így aztán külön elkell határoznom, hogy semmivel sem fogom kevésbé szeretni mat—fiz-es barátaimat, meg a többieket, akikkel naponta elfelejtjük, hogy hivatalból le kéne néznünk egymást. Viszont van, aki a TTK-t kezdi szidni, díszes jelzőkkel. Megértem. Főleg akkor, amikor ugyanezen oktató délben utasítja az egyik sofőrt, hogy fel ne engedjen a buszra senkit, akit ő nem azonosított, mert tegnap is mindenféle népek beszálltak, az ő *buszukba*. A mindenféle népek alatt kénytelen vagyok magunkat, bölcsészeket érteni. Sebaj. Ilyen apró incidensekkel lehet csak igazán megerősíteni a karok közötti hagyományos viszálykodásokat. Sebaj. Süt a nap. Dolgozunk derűsen tovább.

A létszám napról napra csökken. Hétfőn még 143-an voltunk, pénteken 80-an. Az erdőben bújdokoló kis csoportok viszont egyre több tagot számlálnak. Oktatók jönnek és mennek, dolgoznak, vagy ácsorognak a tábla szélén. Ez utóbbi fajtára semmi szükség, hiszen egysem mer szólni, ha valaki más sem dolgozik.

Az utolsó napon futótűzként terjed el a hír, hogy ha valaki pénzt akar keresni, akkor jöjjön ki hétvégére, ugyanerre a paprikaföldre, 25 forintos órabérért. A tsz-nek egyébként még 147 hektáron áll szedetlenül a paprikája. Mi 15 hektáron dolgoztunk, és összesen — a két kar — 600 mázsa paprikát szedtünk. Vasárnap estére már tudom a zsákátlagot is: 20 kg. (Mondom: kétféle zsák volt, 20 és 30 kilós...)

Végülis nem tetszik nekem ez a dolog. Kinek jó ez az egész a tsz-en kívül? Ha csak nekik jó, akkor miért hagyjuk még kihasználni is magunkat? És jövőre ki és hogyan fogja megkötni a szerződést, megszervezni a munkát, az ebédet, a buszokat? Az a három ember a BTK-ról, akik a bizottságot alkották: Csiszár Imre, Horváth Gábor és Nagy Csilla, a lelkűket is kitették értünk ezen a héten. Nem rajtuk múlott, hogy rossz volt a szánk íze, amikor hazajöttünk. Milyen jó, hogy jövőre már ötödéves leszek...

SALY NOÉMI

Kevesek öröme

Újabb művészeti rendezvénysorozat ért véget a SZOTE-n. „Ilyen még nem volt!" — hirdette kétezer stencilezett program városszerte az október 23-án kezdődő filmhetet. A vetítésre került filmek megtekintése és az orvostanhallgatók által tanúsított közöny láttán sokunkban felmerült a kérdés: — Lehet, hogy többé nem is lesz?

A színvonalas, választékos műsort nyújtó vetítéseken ugyanis átlagban 50—80 néző jelent meg — és történt ez azon egyetem rendezvényén, amelynek létszáma közel 1600 fő. Pedig — mint említettem — a program érdekes volt, változatos. Négy este a filmművészet négy különböző műfajából kiválasztott filmeket láthattunk. Hétfőn este a Ludas Matyi c. rajzfilmet vetítették. A keddi napon a szegedi amatőrfilmes klub öt tagja mutatkozott be néhány rövid filmmel. A lelkes, mindenben segítségünkre levő alkotóknak csak köszönettel tartozhatunk. Vági László és Hencz Alajos filmjei mellett megdöbbentő és sokkoló hatású volt Péter László Libera me című alkotása, egy országúti autószerencsétlenség néhány percének hátborzongató filmkockái Verdi Requiem-jére. Igen tetszett Wirth István szépen megkomponált műve a Solvejg dala. A legnagyobb sikert talán Kiss Károly burleszkes, ötletgazdag, szellemes kisfilmjei aratták. Szerdán Csőke József a Magyar Filmhíradó 83 országában járt tudósítója és rendezője vetítette le nekünk öt dokumentumfilmjét köztük két orvosi vonatkozásút is. Csütörtökön Gábor Pál: Angi Vera című játékfilmjével majd a rendezővel folytatott vitával zárult a hét.

Hogy mégis miért volt ilyen fokú az érdektelenség az orvostanhallgatók részéről nem tudni... A tájékoztatás mindent megtett — 46 plakát, 2 ezer stencilezett műsor. Talán nem tetszettek a bemutatott filmek? Nem valószínű hiszen az a 60—80 fős törzsközönség estéről estére meg volt elégedve velük. A filmhét alatt az egyetemen semilyen más rendezvény nem volt...

A kérdés tehát megválaszolatlan marad, valamint az is hogy érdemes-e akár filmhetet, akár más rendezvénysorozatot csinálni a jövőben — ilyen passzivitás, érdektelenség és közöny mellett.

O. A.

...from Hungary

— A St. lousi repülőtéren a gépből úgy szálltam ki, hogy a nyakamban egy hatalmas tábla lógott a következő felirattal: Imre Berek from Hungary. Így talált meg későbbi főnököm David Apirion, a Washington Orvosegyetem Mikrobiológiai és Immunológiai Intézetének társprofeszora — mondja *dr. Berek Imre*, a JATE Genetikai Tanszéki csoport adjunktusa.

— *Hogyan és mikor került sor erre az Egyesült Államokbeli utazásra?*

— Nevezzük tanulmányútnak, hisz a tanszék küldöttjeként utaztam. Egy kollegám 1975-ben jött haza ugyanebből az intézetből és újabb meghívást hozott magával. Ezt mindkét részről informatív levelezés követte. Végül létrejött a megegyezés, s az előzetes besorolás alapján rám esett a választás. 1976 februárjában utaztam ki és másféléves ott tartózkodás után 1977 júliusában jöttem meg.

— *Milyen tapasztalatokkal?*

— Mint munkatárs és mint magánember is, csak jót tudok mondani. De először beszéljünk a szakmai vonatkozásokról. Véleményem szerint, bárhová is utazik egy oktató vagy egy kutató, mindenütt új szemlélettel, új módszertani ismeretekkel találkozik saját munkaterületén belül is. Erre feltétlenül szükség van, ha rugalmas és fogékony akar maradni az újabb kutatások iránt, ha követni akarja a tudományok hihetetlenül gyors fejlődését. Számomra is ilyen vonatkozásban volt jelentős ez a másfélév. Nemcsak a konkrét munka, de a fellelhető szakirodalmak, a tudományos előadások és a nemzetközi kollektíva tapasztalatai is gyarapították ismereteimet. Magánemberként voltak persze gondjaim, sőt eleinte nyelvi nehézségeim is. Később azonban egészen jól beleilleszkedtem az új környezetbe.

— *Nem hiányzott a család?*

— Viszonylag rövid ideig éltem egyedül, mert anyagi és lakáskörülményeim lehetővé tették, hogy hosszabb időre meglátogasson a feleségem. A gyerekek sajnos nem jöttek, rájuk a nagymama vigyázott.

— *Barátok, társaság?*

— Ebben a nemzetközi munkacsoportban sikerült elég gyorsan barátságot kötnöm mind a közvetlen kollegáimmal, mind az intézeten belüli munkatársakkal. Ez annál is könnyebb volt, mivel az átlagéletkor — kivéve a vezetőket — nem haladta meg a huszonöt évet, s közös nyelven beszéltünk. Egyébként feleségem hazautazása után egy oxfordi fiziológus lett a lakótársam, akinek nagyon örültem, mert kitűnően főzött és ami szintén nem mellékes, kiválóan beszélt angolul.

— *Az amerikai fiatalok közül akadtak barátai?*

— Számos amerikai barátot szereztem, ők szintén a laborban dolgoztak. Kezdetben furcsa volt számomra az életritmusuk, a mód, ahogyan élnek és dolgoznak, de igyekeztem megszokni, megérteni őket.

— *Az előbb nemzetközi kollektíváról beszélt. Milyen összetételű volt ez a munkacsoport?*

— Rendkívül vegyes. Volt köztük holland, Fülöp-szigeti, indiai, japán, francia. Magyar biológus csak én voltam, de dolgoztak ott magyar orvosok és matematikusok is. A teljes összhangot, a jó közösségi szellem kialakulását a baráti, szakmai összejövetelek szolgálták. Minden pénteken délután „sör és pattogatott kukorica partyn" jött össze az intézet kollektívája. Közös gazdasági alapból éltünk, mindenki annyi pénzt adott, amennyit várhatóan fogyasztott. Ezenkívül kirándulásokat, intézeti bulikat szerveztünk. Minden májusban munkahelyi pikniken vettünk részt, ahol a különböző országok képviselői hazai ételspecialitásokkal lepték meg egymást. Azt hiszem, jól döntöttem, mikor paprikáskrumplit, és csirkepörköltet készítettem. Nagy sikere volt!

— *Milyen elméleti fórumai voltak az ottani szakemberképzésnek?*

— Minden hónapban egy világhírű szakember, vagy Nobel-díjas tudós tartott előadást. Így biztosították számunkra az állandó, friss tudományos információt. Természetesen mi magunk is készültünk beszámolókkal, referátumokkal. A hetenkénti laborszemináriumokon saját kutatási területünkről és a hozzá kapcsolódó szakirodalomról tájékoztattuk kollegáinkat.

— *Hogyan vélekedik odakint a magyar szakemberekről?*

— Mint említettem, különböző országok szakembereivel dolgoztam együtt. Láthattam, milyen felkészültségűek, mit hoztak magukkal. Önkéntelenül is összehasonlításokat tettem, és nyugodtan elmondhatom, hogy a hazai szakemberképzés megfelelő színvonalú, s a szellemi anyag is legalább olyan jó itt, mint bármely nyugati országban.

— *Idehaza hogyan kamatoztatja tapasztalatait?*

— Hazatérésem után első dolgom volt a már kész kandidátusi disszertációm megvédése, és természetesen mind az oktatói, mind a kutatói munkámban igyekszem átadni és bővíteni azt a tudást, amit ezalatt az idő alatt elsajátítottam. Hisz ez a másfél év nemcsak magamért, hanem a tanszékért, a tanítványokért is volt.

—gr—

Klubjaink ajánlják

JATE-KLUB:

November 12. 21 óra: *Zárt tárgyalás* — a klubot csak az ingyen jeggyel rendelkező 50 fő látogathatja.

November 16. 20.30 óra: *Finn irodalmi est* — közreműködnek: Berek Katalin, Hegedűs D. Géza, a Kaláka együttes.

November 20. 19.30 óra: *„Franciaország képei"* c. kiállítás megnyitója — 20.30 óra: az *East együttes* koncertje.

November 21. 19 óra: *Komoly zenei kör* — vendégünk: a Bakfark Bálint lant-trió.

November 22. 20 óra: *A Balázs Béla stúdió* filmjeiből.

SZOTE-KLUB:

November 9. Lukács Sándor előadóestje.

November 13. 18 óra: *Würtcz Ádám* kiállítása. 19 óra: SZOTE-ÁTRUM POLYTICHUM.

November 16. Balogh Emese előadóestje.

November 17. A *80 huszár* c. magyar film bemutatója.

November 23. 21 óra: A Medicus Színpad bemutatója: *José Triana: Gyilkosok éjszakáján*

November 24. A *Hószakadás* c. magyar film bemutatója.

TAMÁSI ÁRON KLUB

November 13. 19.30 óra: *Emberi paródia* — Reisz Antal humorista estje.

November 14. 19.30 óra: *Anouilh: Becket, avagy az Isten becsülete* — Újlaky Károly és Sipeki Tibor előadóestje.

November 20. 18 óra: *Az éjszaka csodái* Csikós Gábor irodalmi összeállítása.

November 23. 19 óra: *„Légy már legenda!"* — Jancsó Adrienne válogatása Kuncz Aladár „Fekete kolostor" című regényéből, Csiza Jenő verseivel.

Jutalmazás

Az Oktatási Minisztérium Marxizmus—Leninizmus Oktatási Főosztálya korábban pályázatot hirdetett a filozófia, a politikai gazdaságtan és a tudományos szocializmus törzsanyagainak megírására.

A Bíráló Bizottság első díjakat nem adott ki. Politikai gazdaságtanból II. díjban részesítette az Interuniversitates jeligéjű pályázatot, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Kar Politikai Gazdaságtan Tanszék és a József Attila Tudományegyetem Politikai Gazdaságtan Tanszék munkaközösségének kollektív munkáját. III. díjban részesült az Általános, különös, specifikus jeligéjű pályázat, a budapesti, szegedi és debreceni orvostudományi egyetemek marxizmus—leninizmus intézetei munkaközösségének törzsanyaga.

A díjakat a munkaközösségek vezetői a közelmúltban vették át az Oktatási Minisztériumban.